

AKADÁLYMENTESÍTÉSI TERVFEJEZET

Védőnői Szolgálat Kialakításának rekonstrukciós építési

kiviteli tervdokumentációjához

Helyszín: 4624 Tiszabezdéd, Kossuth Lajos u. 34/a Hrsz.: 76.

Készítette:

.....

Kerék Gertrúd

Rehabilitációs környezettervező szakértő

Foglalkoztatási rehabilitációs humán és műszaki szaktanácsadó

Tel.: 06-70-6078937

Email.: kerek.gerti@gmail.com

.....

Trenka Zoltán

ETALON 2000 Kft

4400 Nyíregyháza, Szegfő u. 56

Tel.: 06-30-935-8542

Email: trenkazoltan01@gmail.com

© Jelen Akadálymentesítési tervfejezet szerzői jogvédelem alatt áll, minden nemű másolása, sokszorosítása, más személynek történő átadása csak a szerzők előzetes beleegyezésével történhet. A tervfejezet csak az adott létesítmény egyszeri megvalósításához használható fel, a kapcsolódó vagyoni jogokkal a CSOBO - GOO Kft. rendelkezik

CSOBO – GOO KFT.

Székhely: 4400 Nyíregyháza, Nyíl u. 44.

Akadálymentesítési tervfejezet

1. Előzmények

A megbízás tárgya az Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése című intézkedésre Tiszabездéđ Község Önkormányzata által benyújtott, „**Védőnői szolgálat kialakítása rekonstrukciója**” című és **TOP-4.1.1-15-SB1-2016-00046** azonosítószámú pályázat építészeti-műszaki tervdokumentációjához kapcsolódó akadálymentesítési szakági akadálymentesítési tervfejezet készítése. Helyszín: egészségház épülete, 4624 Tiszabездéđ, Kossuth u. 34./a, hrsz.:76

A tervfejezet része az épületben nyújtott egészségügyi szolgáltatáshoz való teljeskörű hozzáférést nehezítő körülmények feltárása, illetőleg a probléma megoldására tervezett akadálymentesítési megoldások bemutatása.

Az egészségügyi alapellátási feladatokat az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény határozza meg. A törvény 5.§-a értelmében a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról, és
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A fentiek közül az érintett épületében a fentiekben jelölt funkció valósulnak meg.

A nevezett szolgáltatás egyértelműen közszolgáltatás. A **fogyatékos személyek közszolgáltatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést** A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) célként jelöli meg. Ugyanezen jogszabály kimondja, hogy a **fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre.**

A Fot. 4.§ f) pontja értelmezi a **közszolgáltatás** fogalmát, amely felsorolásból jelen helyzetre a vastaggal szedett alpontok értelmezhetőek:

fa) minden közhatalmi tevékenység - ideértve a hatósági, kormányzati és minden egyéb közigazgatási, valamint igazságszolgáltatási tevékenységet -, továbbá az Országgyűlés, az Országgyűlésnek beszámolóval tartozó szervek, az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa, az ügyészség, valamint a honvédelmi és rendvédelmi szervek által hatáskörük gyakorlása során kifejtett tevékenység,

fb) az állam által fenntartott intézmény által nyújtott közszolgálati médiaszolgáltatás, továbbá oktatási, közművelődési, közgyűjteményi, kulturális, tudományos, szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, **egészségügyi**, sport-, ifjúsági, foglalkoztatási, közlekedési **szolgáltatás, ellátás, illetve tevékenység**,

fc) a helyi és nemzetiségi önkormányzat hatásköre gyakorlása során kifejtett minden tevékenység - ideértve különösen a hatósági és egyéb közigazgatási tevékenységet -, valamint **a helyi és nemzetiségi**

önkormányzat, a nem állami és egyházi fenntartó, illetőleg az általa fenntartott közfinanszírozásban részesülő intézmény által nyújtott fb) szerinti szolgáltatás, ellátás, tevékenység,

fd) minden ügyfélszolgálati rendszerben működtetett szolgáltató tevékenység, továbbá

fe) minden olyan hatósági engedély vagy hatósági kötelezettség alapján végzett nyilvános szolgáltató tevékenység, amely település vagy településrész közellátását szolgálja, használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható;

Továbbá a Fot. 4.§ h) pontjában meghatározottak szerint az **egyenlő esélyű hozzáférés** fogalma a következő:

„A **szolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető** akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető,

az **épület egyenlő eséllyel hozzáférhető**, ha mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók,

az **információ egyenlő eséllyel hozzáférhető** akkor, ha az mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető, az ahhoz való hozzájutás pedig az igénybe vevő számára akadálymentes.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 2.§-nak 9. pontja meghatározza a **közhasználatú építmény** fogalmát. „Közhasználatú építmény az olyan építmény (építményrész), amely

- a település vagy **településrész ellátását szolgáló funkciót tartalmaz, és**
- **használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható** (pl. alap-, közép-, felsőfokú oktatási, **egészségvédelmi**, gyógyító, **szociális**, kulturális, művelődési, sport, pénzügyi, kereskedelmi, biztosítási, szolgáltatási **célú építmények mindenki által használható részei**), továbbá
- használata meghatározott esetekben kötelező, illetve elkerülhetetlen (pl. a közigazgatás, igazságszolgáltatás, ügyészség építményeinek mindenki által használható részei), valamint, amelyet
- törvény vagy kormányrendelet közhasználatuként határoz meg.”

Az Étv. 2.§ 1) pontjában meghatározottak szerint „**akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított**, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.”

A komplex, teljeskörű akadálymentesség tehát akkor válik biztosítottá, ha az épületben nyújtott szolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető, az épület akadálymentes és a szolgáltatás igénybevételéhez szükséges valamennyi információ mindenki számára kiszámítható, értelmezhető, érzékelhető és akadálymentesen elérhető.

2. Akadálymentes használatot nehezítő körülmények bemutatása

Az ingatlan gépjárművel a Kossuth Lajos utca felől aszfalt és beton úton, közterületről gyalogosan és gépjárművel egyaránt közvetlenül megközelíthető. Az ingatlan területén belül akadálymentes használatra kijelölt parkolóhely nem található. Az ingatlanhoz parkoló nem kialakított.

Intézkedés: Új akadálymentes parkoló kialakítása szükséges a bejárathoz lehető legközelebb telepítve.

Az épület két főbejáratral rendelkezik, a védőnői szolgáltatás és egy iroda + személyzeti funkciót ellátó helyiségek irányában. A bejárat és a környező járda között jelentős szintkülönbség mutatkozik, a meglévő rámpa lejtése jóval meghaladja az előírtakat, ezért nem felel meg, továbbá a szintek közötti áthidalást lépcső biztosítja.

Intézkedés: A főbejárat akadálytalan elérését biztosító szabályosan szerkezetű új rámpa építése szükséges, valamint a személyzeti bejárat és a védőnői szolgálat főbejárata egységesítésre kerül egy bejáratra. A védőnői szolgáltatás eléréséhez a rámpák mellé újonnan kialakításra kerülő lépcső és lépcsőpihenő **kerüljön tervezésre.**

Akadálymentes útvonal a személykaputól és az akadálymentes parkolótól nem kialakított,

Intézkedés: Az akadálymentes bejutás biztosítása, szilárd burkolat kialakításával, esetlegesen új kerítéskapu kialakítással.

Bejáratok: Az épületében szélfogók előtereinek alapterületén belül a kerekesszékekkel történő manőverezéshez szükséges 1,50 m átmérőjű alapterület biztosított. A bejárat és szélfogók kétszárnyú 140/200, és egy egyszárnyú 90/ 240, névleges méretű ajtók nem megfelelő szabad nyílásszélességgel rendelkeznek, melyek egy szárny nyitásával nem biztosítják a 90/195 cm szükséges szabad nyílásméretet. A küszöbméret az előírt 2 cm-t meghaladja.

Intézkedés: Új bejárat ajtó kialakítása történik, névleges mérete 100+80/210cm, melynek biztosítani kell a szükséges 90 cm szabad nyílásméretet. Az üvegezett felületek érzékelhetősége utólag elhelyezett jelölésekkel biztosítandó. A küszöb a 2cm –t nem haladhatja meg.

Közlekedők: A védőnői szolgálat jelenlegi kialakítása nem felel meg a jelen szabályzásoknak, ezért az épületben történő helyiségek átszervezésével az épült belső kialakításának áttervezésével a mai kornak és előírásoknak megfelelő szolgáltatás kialakítás történhet.

Intézkedés: A meglévő burkolat több helyen felvált, repedezett, burkolatcsere indokolt. Az új burkolatban optikai vezetősáv kialakítása célszerű, a meglévő burkolat típusával azonos, de eltérő kontrasztos színű elemek alkalmazásával. Tekintve, hogy az épület egyszerű alaprajzi elrendezésű, a közlekedő egyben a váró helyiség is, ezért szabványos, a burkolatból 3-4 mm-t kidomborodó taktilis bordázattal kialakított vezetősáv létesítését nem javaslom, az nehezen takarítható– gyerekek számára botlásveszélyes helyzetet idéz elő, továbbá nehezebben takarítható, amelyre az épület jellegéből adódóan különös hangsúlyt kell fektetni.

Beltéri ajtók:

Intézkedés: A 90 cm szabad nyílásszélességgel nem rendelkező ajtók bontása, átalakítása, küszöbmentesítése szükséges. Valamennyi – a szolgáltatás igénybevételét biztosító - beltéri ajtó esetében a kontrasztos megjelenés biztosítandó.

Akadálymentes illemhely: nincs kialakítva.

Intézkedés: Az épületben lévő szolgáltatásokhoz egy nemektől független akadálymentes illemhely létesül. A berendezési tárgyaknak és kiegészítők típusának, a helyiség alapterületi méretének a vonatkozó előírásoknak megfelelőnek kell lennie. Minimális mérete 2,5X2,10m legyen (a méret a csempeburkolattal szűkített szabad méretre értendő). A terv részleteit a kiviteli tervdokumentáció - következő mérföldkő tartalmazza 1:25 léptékben.

3. Akadálymentesítési műszaki leírás, szerkezeti műszaki követelmények

3.1. Külső környezet: parkolás, akadálymentes gyalogos útvonalak

Az ingatlanhoz egy akadálymentes parkolószám bővítése tervezett, térkő burkolattal, (a tervdokumentáció értelmében 3,60 X5,50 m – kialakításban), kérem az előírások figyelembevételével az alábbiak szerint:

Az akadálymentes parkolóhely parkoló-állásból és biztonsági sávból áll. A biztonsági sávval bővített parkolóhely mérete: A 3,60 m szélességből **1,50 m** a biztonsági sáv, amely 10 cm szélességű 45°-ban döntött, ferde fehér csíkozással („forgalom elől elzárt terület” útburkolati jellel) jelölt. A parkoló-állások burkolatára a nemzetközi ISA logó – jobbra néző kerekesszékes ábra – kerül felfestésre legalább 1 méter ábramagasságban, a parkolóhellyel szemközt szabványos táblás jelölés (mozgáskorlátozottak várakozóhelye tábla: P+ISA logó) tervezett.

Az akadálymentes parkolóhely a bejárat közelében helyezzük el, a hozzájárás és az eltávozás kerekesszékekkel veszélytelenül megtörténhet, a parkoló területe csökkentett forgalmi sebességű zóna. Az akadálymentes parkolóhely az épületek bejárataihoz vezető gyalogos útvonalhoz szintkülönbség nélkül csatlakozik. A parkolóhelyek és a csatlakozó gyalogos útvonalak burkolatával szemben támasztott akadálymentességi szempontú követelmény a szilárd, sík, egyenletes, hézag- és zökkenőmentes, csúszásmentes felület, ez szoros illesztéssel fektetett új térkő burkolat létesítésével valósul meg.

Az akadálymentes parkolóhelyek pontos elhelyezkedése a behajtótól jól látható és követhető, külön információs táblákkal ezt jelezni nem szükséges.

Az akadálymentes gyalogos útvonal meredeksége az 5%-ot sehol nem haladja meg, szabad szélessége 1,50 m alá sehol nem csökken, oldalirányú lejtése legfeljebb a vízelvezetés mértékéig 1,5-2%, a felületi érdesség mértéke legfeljebb 5 mm. A térburkolatban esetlegesen elhelyezésre kerülő vízelvezető rácsok lyukmérete a 20x20 mm-t nem haladhatja meg, elnyújtott rácslyukak esetén azok irányultsága a mértékadó gyalogos forgalom irányára merőleges. A gyalogos úrszelvény előírt szabad magassága: 2,50 méter, a gyalogos zónákban rendelkezésre áll.

A tervezett gyalogos útvonal szegélyezéssel ellátott, amely szegély látássérült személyek számára jól követhető, taktilis burkolati jelzésrendszer kialakítása nem szükséges.

3.2. Rámpa

A bejáráshoz rámpa cca:60 cm szintkülönbség áthidalására 5%-os szabványosan kialakított több karból álló rámpa tervezett, amely az akadálymentes hozzáférést biztosítja. Ugyan ez vonatkozik a lépcső kialakítására is.

Kültéri, rámpa, lépcső

A lépcső felülete csúszásmentes burkolatú, lépcső élek védelemmel ellátottak. A lépcső kezdetén és végén, lépcsőkar, teljes szélességében színben és felületben eltérő burkolati figyelmeztető jelzés kerül megvalósításra. OTÉK 65§ (4) bekezdése értelmében „Az első és az utolsó lépcsőfokot eltérő színnel

vagy jelölőcsíkkal jelezni kell.” A korlát színe a környezethez képest kellően kontrasztos kialakítással készüljön.

OTÉK 68§ (2) bekezdés szerint - a lépcsőkar legalább egyik – a 2,0 m-nél szélesebb lépcsőkar mindkét – oldalát fogódzásra alkalmas módon kell megvalósítani. A lépcső és a lejtőkar kezdetén és a végén a kapaszkodók 0,30 m-rel nyúljanak túl. A korlát markolatán a kéz legyen végigcsúsztható és a környezethez képest színe kontrasztos legyen.

lépcső burkolat és élképzés

rámpa kialakítás

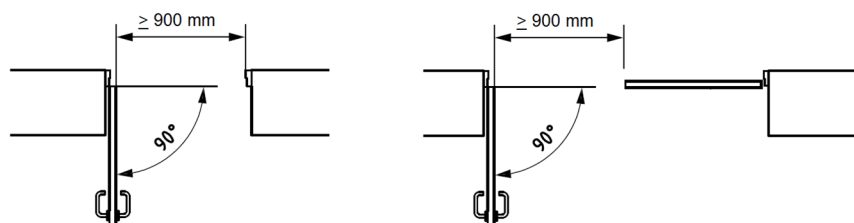
Az épülethez egy darab rámpa tervezett. Az építészeti tervdokumentáció értelmében az 5%-ot nem haladja meg. A rámpa előtt és után, valamint a pihenőn az 1,50 m szabad közlekedési területet biztosítani kell. A rámpát mindkét oldalon kétsoros akadálymentes kapaszkodóval valósul meg. A csapadékvíz elvezetést 2 x 2 cm-nél kisebb nyílásméretű fedráccsal védett folyóka biztosítsa. A pihenő és járda burkolatát a lejtés kezdeteknél egy lépéshosszon belül figyelmeztető sávval kell kialakítani. A rámpa burkolata fagyálló, csúszás- és hézagmentes térburkolattal készüljön. A rámpa használatához megfelelő megvilágítást alakítsanak ki.

- Korlát fogódzó 70 és 95 cm magasságban készül, folytonos kialakítással, szálcsiszolt, rozsdamentes acél felülettel
- A legurulást megakadályozó korlát/szegélyelem szükséges, legfeljebb 15cm magasságban

Akadálymentes kapaszkodó kialakítása

A kapaszkodó elemeinek elhelyezési magassága: 70 és 95 cm, pihenőknél is folytonosak, túlnyúlás 30 cm (kivéve ha közlekedési útvonalba nyúlik be a kapaszkodó), a kapaszkodók átmérője 45-50 mm, a kapaszkodó faltól való távolsága 45-50 mm. A korlát színezése kontrasztos, anyaga pl. szinterezett acél. A kapaszkodót kézfelemelés nélkül kell tudni használni, ezért a megfogásokat „pipa formában” kell kialakítani.

3.3. Bejáratok, beltéri ajtók

Szabad nyílásszélesség értelmezése

Az épület akadálytalan megközelítésére a főbejáraton történik. A bejárat esetében az átközlekedéshez szükséges 90 cm szabad szélességi belmérettel egy szárny nyitásával teljesülnie kell, legfeljebb 2 cm

magasságú legömbölyített élű küszöbvel. A bejárat ajtótól mindkét oldalán a manőverezéshez szükséges 1,50x1,50 m méretű vízszintes sík terület a tervdokumentáció értelmében rendelkezésre áll.

Az Oték 62.§ (10) értelmében „Akadálymentes használatra könnyen kezelhető, nagy erő kifejtést nem igénylő nyílászárókat kell beépíteni, szükség esetén automatikus nyitást biztosítva.” A nagy erő kifejtés fogalmát az Oték tovább nem pontosítja. A kézi nyitás maximális erőigényére a nemzetközi előírások az alábbi adatokat tartalmazzák:

- 25 N (ISO 21542:2011 Building construction -- Accessibility and usability of the built environment)
- 25 N (Önorm B 1600)
- 30 N (Az akadálymentesség európai eszméje)

A beltéri ajtók könnyű kézi nyithatósága a konzultáció során elhangzottak szerint jelenleg is biztosított.

Az akadálymentes illemhely ajtó kifelé nyíló, az alábbi további kiegészítők felszerelése tervezett:

- Ajtózár: kör WC-rozetta, elliptikus nagyméretű kallantyúval, kívülről íves foglaltság jelzővel (belülről kallantyúval zárható, kívülről zárt állapotban érmével nyitható spec. WC zár)
- Ajtólap: belső oldalára szerelt vízszintes ajtóbehúzó, $D_{min} = 32$ mm, hossza min. 600 mm, elhelyezés: padlóstól mérten 750 mm tengelymagassággal.
- Ütközés elleni védelem: az ajtólap alsó sávjában vagy nagy kopásállóságú ajtófelület.
- Kilincs: nagyméretű, U alakban visszahajló végű kilincs az ajtólap mindkét oldalán

A bejárat ajtó tokszerkezete és szárnya kontrasztos kialakítású legyen a homlokzat színéhez képest oly módon, hogy a bejárat ajtó színhasználatát tekintve emelkedjen ki a környezetéből. Ugyanakkor követelmény a bejárat jól érzékelhetővé, láthatóvá tétele látássérült személyek számára is.

Amennyiben az üvegezés osztóborda nélkül vagy nagyobb egybefüggő felülettel készülne, úgy az üvegezett részt szemmagasságban a gyengénlátók számára is egyértelmű figyelmeztető jelzéssel kell ellátni, ezen jelzések lehetnek a utólag ragasztott legalább 8 cm átmérőjű kontrasztosan színes körök vagy nyílak sora. Az ajtón elhelyezett ajtónyitó kilincs 90-110 cm közötti magasságban kell tervezni.

Amennyiben az akadálymentes bejárat előtt padlóba süllyesztett sárkaparó rács elhelyezése történik azt a burkolattal szintbe hozva kell beépíteni, a rácsok lyukmérete a 2x2 cm-t nem haladhatja meg, elnyújtott rácslyukak esetén azok irányultsága a haladás irányára merőlegesen alakítandó ki.

3.4. Közlekedők

Általános tervezési szempontok:

- vezetősáv, figyelmeztető burkolatsávok a logikus alaprajzi elrendezés miatt beltéren indokolatlan
- szerkezetek kontrasztos színezése
- kapcsolók elhelyezése 0,90-1,10 m magasságban
- helyiségek megfelelő megvilágítása
- káprázatmentes, jól megvilágított kedvező betűméretű információs táblák
- szilárd, csúszásmentes, hézagmentes, könnyen tisztítható, megfelelő kopásállóságú burkolat
- nyílászárók szabad nyílásmérete 90 cm, a teli üvegezésű ajtókat szemmagasságban – járófelülettől mérten 1,50 m magasságban színes, kontrasztos jelölésekkel (~10 cm átmérőjű színes körök vagy

nyílnak egy sorba rendezve, stb.) látják el. Az ajtók melletti hozzáférési terület nyitásirányban 55 cm, túlsó oldalon 30 cm.

- kerekesszékekkel való megforduláshoz 1,50 m x 1,50 m szabad terület
- nyílászárók küszöb nélküli kivitelben, illetve maximum 2 cm magas legömbölyített küszöbvel készüljenek

3.5. Akadálymentes illemhely

Az épületben egy nemektől független akadálymentes illemhely létesül. Pelenkázó a váróban kerül elhelyezésre

Berendezésének kialakítása az alábbi szempontok szerint történjen:

Az illemhelyen elhelyezett **WC berendezés** három irányból – szemből, oldalirányból és átlósan – is megközelíthető, ez annyit jelent, hogy a konzolosan szerelőfalra szerelt WC elülső éle előtt legalább 90x135 cm méretű, a felhajtható kapaszkodó felőli oldalon a kapaszkodó mellett további 90x120 cm alaprajzi méretű terület marad szabadon, melybe semmilyen berendezési tárgy nem nyúlik be. Ez - a használatához szükséges terület – a tervdokumentáció szerint rendelkezésre áll.

A WC berendezés szerelőfalra konzolosan szerelt, szerelőfaltól mért kiállása 700 mm, ez a hossz méret minimálisan szükséges az oldalirányból történő átüléshez. A WC berendezés ülés magassága a padlószinthez képest 480 mm, a gépészeti vezetékek kiállási magasságát ehhez mérten kell megválasztani. Faltól mért tengelytávolsága 45 cm, teherbírása 400 kg, mely a rögzítés módjára, típusára is értendő.

A **mosdó** konkáv perem kialakítású, faltól mért tengelytávolsága 40, illetve 45 cm, kiállással, szerelési magassága 86 cm, a mosdó alatt legalább 70 cm magas lábszabad területtel.

A mosdóhoz forrázás gátlóval ellátott egykaros keverő csaptelep kerül elhelyezésre, a mosdó szifon kialakítása falba rejtett vagy külső védelemmel ellátott az égési sérülések elkerülése végett. A mosdó felett az ülő és álló ember méreteihez igazítottan hagyományos síktükör elhelyezése tervezett, melynek alsó éle 90 cm, felső éle 200 cm magasan helyezkedik el.

A WC berendezés fal felőli oldalára fix, a szabad oldalra felhajtható **kapaszkodó** tervezett, a vízszintes száruk felső síkja a padlóvonaltól mérten 75 cm magasságban helyezendő el, színe a háttérhez képest kontrasztos fehér, legalább 32 mm csőátmérővel. A szabad oldalon elhelyezett kapaszkodók tengelye a WC tengelyéhez képest 32 cm távolságban szerelendő, visszacsapódás elleni védelemmel és papírtartóval kiegészítve. A kapaszkodók teherbírása egyenként legalább 150 kg, rögzítés gyártói utasítás szerint, de a megadott teherbírás a rögzítés módjára és típusára is értendő. Ahol a tartófal teherbírása a szerelést nem teszi lehetővé, a kapaszkodók rögzítéséhez külön szerelőkeret alkalmazása szükséges.

Az akadálymentes illemhelyeken baleset vagy segítségkérés esetére **segélyhívó gomb** felszerelése szükséges, melyet padlón fekvő és ülő helyzetből is elérhetővé kell tenni. Ennek egyszerű megoldására egy nyomógomb felszerelése javasolt padlóvonaltól mérten 90 cm tengelymagasságban, padlóig vezetett vörös színű húzószinórral kiegészítve. A segélyhívó rendszer úgy alakítandó ki, hogy működtetése esetén az illemhelyen belül, illetve a közlekedő folyosón is hallható hangjelzést adjon

ezzel jelezve, hogy a segélyhívás ténylegesen megtörtént. A hangjelző berendezést az illemhely ajtó felett kívülről kell felszerelni. A segélyhívó nyugtázható kivitelben készül, a nyugtázás az illemhelyen belül elhelyezett nyomógommbal történik.

A falon a padlóvonalától mérten 0,75-1,20 m között min. 20 cm széles, az alapszíntől jól elkülönülő színű **burkolati sávot** kell kialakítani, **vagy a berendezési tárgyak** kiemelésével szükséges a csempeburkolatot kialakítani. A csempeburkolat javasolt alapszíne világos, az optikai sáv ettől kontrasztosan eltérő sötétebb színnel alakítandó ki. Ehhez képest a szaniterek és kapaszkodók fehér színe kellő kontrasztot eredményezhet. A csempeburkolat matt felületű, tükröződésmentes. Magas fényű burkolat alkalmazása kerülendő.

Az illemhelyen minden olyan egyéb **kiegészítő** felszerelése szükséges, ami egy átlagos illemhelyen is megtalálható az akadálymentes elérési magasságok figyelembevételével..

A **világítási kapcsoló** és **nyugtázó gomb** elérhető – padlóvonalától mérten 0,9-1,1 m közötti - magasságban szereltek.

Az ajtólapon kívülről vagy az **ajtó** melletti falon kívül az akadálymentesség nemzetközi jele kerül kitáblázásra, belső oldalán 600 mm hosszú, 90 cm magasságban szerelt vízszintes behúzókar felszerelése szükséges. Az ajtó zárszerkezete íves foglaltság jelzővel ellátott, belülről zárható, vész esetén zárt állapotban kívülről is nyitható speciális ajtózár. Az ajtó szabad szélességi belmérete legalább 90 cm.

6 . Jelző-információs rendszer

Az Oték. 54/A. §. értelmében az akadálymentes használathoz olyan jelző-információs rendszert kell alkalmazni, amely a rendeltetésszerűen használó fogyatékos személyt segíti az építmény, építményrész használatában. Jelen munkarésznek nem feladata mindenre kiterjedő épületinformációs rendszer kidolgozása, csak és kizárólag az akadálymentes használhatósághoz szükséges tájékoztató és információs táblák kerülnek bemutatásra, amelyet az épületinformációs rendszer kidolgozásakor figyelembe kell venni.

A felsorolt táblák nem tartalmazzák az Országos Tűzvédelmi Szabályzat által kötelező érvényűen előírt tűzvédelmi irányjelző és biztonsági táblákat, a szükséges jelzések kidolgozása tűzvédelmi szakértő feladata.

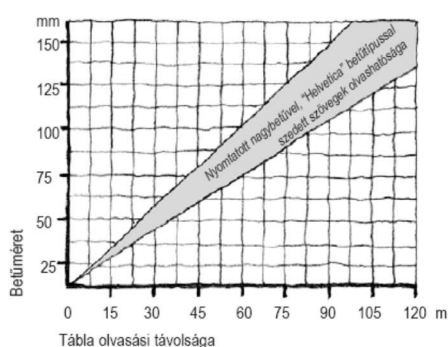
Az épületen kívül elhelyezendő **információs táblák:**

- A) Bejáratnál jelölendő az akadálymentes parkolóhely megléte és darabszáma szabványos KRESZ táblával.
- B) **Akadálymentes parkoló-állások** táblás jelzése szabványos KRESZ-táblával a parkoló-helyekkel szemközti falon, 1,50 m tengelymagasságban, táblaméret 600x600 mm.

Az épületen belül elhelyezendő **irányjelző és tájékoztató táblák**:

- C) A **helyiségek megnevezése** információs táblákon. A helyiségeknél az ajtók mellett a falon, a zárszerkezet felőli falszakaszon 1,40 m magasságba szerelten, a helyiségnév alatt kiegészítő Braille-feliratozással.
- D) **Épületen belül irányjelző és információs táblák** elhelyezése, többek között az akadálymentes és normál illemhelyek, az akadálymentes felvonó, az információs lehetőség elérhetőségével. Piktogramok a női, a férfi és az akadálymentes illemhelyek jelzésére.
- E) **Indukciós hurok** meglétére utaló nemzetközi jelzés kitáblázása.

A betű- és szimbólumméretek a látási távolság függvényében határozandók meg.

Forrás: Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez

Komplex akadálymentesítés, FSZK 2009.

A **kontraszthatások** az információk közlésekor fontosak, a táblákon szereplő információkat a tábla alapszínéhez képest is kontrasztosan ki kell emelni. A színkontraszt megvalósítható ugyanazon szín világos és sötétebb árnyalatával vagy eltérő színek alkalmazásával egyaránt. A kontraszt mértéke (ISO 21542:2011, az alábbi ábra szerint): LRV 30%, a látássérült személyek térbeli tájékozódásának segítésére az egymás melletti felületek fényvisszaverése közötti különbség legalább 30%

6.1. Beltéri információs táblák műszaki specifikációja

Táblarendszer: eloxált alumínium kivitelű táblarendszer egyenes oldalzáródású alumínium keretprofillal, cserélhető plexi vagy alumínium alapanyagú betételekkel. (pl. Alusign vagy azzal műszakilag egyenértékű termék)

Táblaméret: 156 mm, 93 mm és 62 mm profilmagasságú táblák, hossz méretük a közölt információhoz igazodik, a feliratozásra megajánlott helyiségnév a gyártás megkezdése előtt a létesítmény üzemeltetőjével egyeztetendő, a táblázatban megadott táblaméretek a pontos helyiségnév ismeretében változhatnak.

Betűk és szimbólumok magassági méretei: szöveges felirat 25 mm, a szimbólumok magassága legalább 90 mm, a nagyméretű irányító táblán legalább 120 mm.

Betűtípus: Nyomtatott nagybetűs, talpnélküli, Helvetica vagy Ariel.

Braille-feliratozás: Közvetlenül a helyiségnév felirat alatt helyezendő el, magyar helyesírással, ékezetes magyar betűkészlettel, a pontírás szabályainak és a Marburg medium szabványnak megfelelően. A Braille-felirat pontjai lehetőleg beültetett acélgolyós karakterűek legyenek. A Braille-feliratozás megtervezéséhez Braille írásszakértő bevonása szükséges.

Felszerelés: Beltérben, a helyiségbe vezető ajtó - elsődlegesen nyíló ajtószárnyának - zárszerkezet felőli oldaléle melletti falszakaszra, attól 50-100 mm közötti távolságban, téglafalba süllyesztett fejű csavarozással rögzítve, a táblák alsó éle a padlósíktól mérten 1,40 m magasságban, táblahelyek az alaprajzon feltüntetettek szerint, helyszínen ellenőrizendő.

A fej felett elhelyezendő táblák vagy az oldalfalra merőlegesen kerül rögzítésre, vagy fej felett belógatva. A tábla alsó éle és a padlósík közötti magasság legalább 2,20 m.

Megjelenés: A tábla felülete matt, csillogás- és tükröződésmentes, a „feliratmezőben” az adott helyiség neve szerepel zöld alapon (RAL: 6009) fehér (RAL: 9010) felirattal. A „jelölőmezőben” szintén zöld alapon (RAL: 6009) fehér (RAL: 9010) színű szimbólum alkalmazandó.

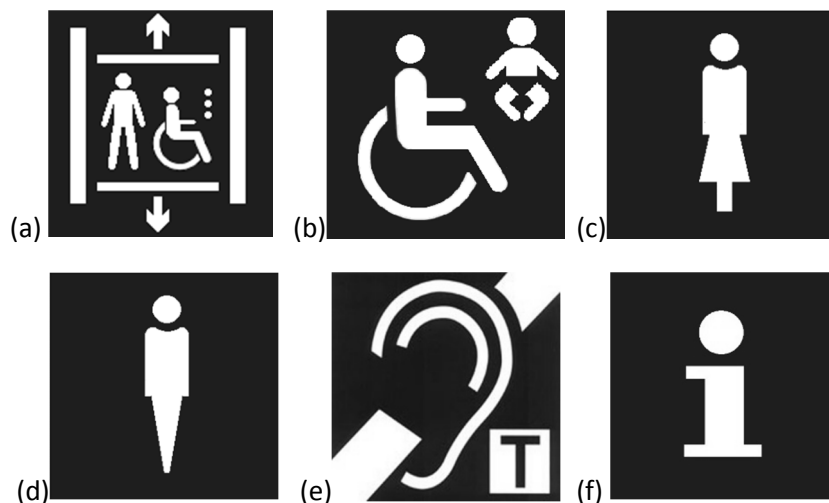
(Az itt megadott színek irányadó színek, a belsőépítészeti igényekhez mérten módosítható a szöveg-háttér-környező falfelület közötti 60%-os LRV kontraszthatások megtartásával.)

Táblák általános megjelenése:

Jelölőmezőben alkalmazható szimbólumok:

A piktogramok jellemzően az ISO 7000, ISO 7001 és ISO 7010 szabványok szerint megválasztott grafikus szimbólumok legyenek, négyzetes alakzatban, zöld alapon (RAL: 6009) fehér (RAL: 9010) felirattal. Javasolt szimbólumok a teljesség igénye nélkül például az alábbiak lehetnek:

6.2. Egyéb akadálymentesítést érintő részletek

A szolgáltatás komplex akadálymentesítéséhez **indukciós hurokerősítő berendezés** alkalmazása ajánlott. A létesítmény üzemeltetőjével pontosítandó, melyek ezek a területek, valószínűsíthetően a védőnői szoba/iroda/ helyiségek. Az indukciós hurok meglétét az erre utaló nemzetközi jelzéssel ki kell táblázni.

Jelen tervfázisban az épület, végleges belső kialakítása, berendezése, bútorzata nem ismert, azt a későbbi bérleti struktúra fogja meghatározni, ezért a bútorzat akadálymentesítésére vonatkozó információk a munkarész nem tartalmaz.

6.3. Tűzvédelmi kérdések

Az akadálymentesítéssel egyidejűleg felmerül a fogyatékos személyek biztonságos menekítésének, mentésének kérdésköre. Tűzvédelmi szakember és tűzoltó szakhatóság bevonásával vizsgálandó és tisztázandó, hogy milyen intézkedések megtétele szükséges a fenti csoportok biztonságos menekítése, mentése érdekében.

7. Tervezés során figyelembevett jogszabályok, előírások, ajánlások

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.)

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (továbbiakban: Oték) akadálymentesítésre irányuló pontjai

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGyOSz) akadálymentesítéssel foglalkozó munkacsoportjának a Taktilis burkolati jelzések alkalmazásáról szóló, 2009 novemberében illetve 2013. március 17-én kelt állásfoglalásai.

e-UT 03.05.11 Mozgáskorlátozottak közlekedését segítő közúti létesítmények kialakítása, Magyar Útügyi Társaság, 2000.

e-UT 03.05.12 Akadálymentes közúti létesítmények (A KTSZ kiegészítése), Magyar Útügyi Társaság, 2009.

Segédlet közszolgáltatásokhoz és egyéb szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez című pályázati dokumentum

Egyetemes tervezés irányelvei

A kivitelezés során különös figyelmet kell fordítani a vizes berendezések és kiegészítők csatlakozásainak szerelésére, villanykapcsolók, dugaljak, segélyhívók kiépítésére, mert ezek az akadálymentes használhatóságra való tekintettel a szokásostól eltérő magasságban kerülnek elhelyezésre!

Jelen akadálymentesítési műszaki leírásban nem tisztázott vagy egyéb felmerülő kérdések a tervezővel egyeztetendők, jelen műszaki leírás a tervdokumentáció része, azzal együttesen tartalmazza teljes körűen az akadálymentesítésre vonatkozó előírásokat, műszaki megoldásokat. Amennyiben az egyes szakági tervek között eltérés mutatkozik a helyes megoldás megválasztása érdekében a tervezők állásfoglalását kell kérni.

Akadálymentességi nyilatkozat

Alulírott Kerék Gertrúd rehabilitációs környezettervező szakértő nyilatkozom, hogy az „Védőnői szolgálat kialakításának rekonstrukciós építési engedélyezési tervéhez ” (Helyszín: 4624 Tiszabездéd, Kossuth út 34/a Hrsz.: 76) felújítását és akadálymentesítését célzó pályázat műszaki tervdokumentációjában bemutatott megoldások a jelen akadálymentesítési tervfejezet együttes kiegészítésével megfelelnek a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) akadálymentességre vonatkozó műszaki előírásainak és a pályázat mellékletlét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” című dokumentumban foglalt akadálymentességi szempontoknak, figyelembe véve az épületben nyújtott szolgáltatás jellegét is.

Kelt: 2017.08.31.

.....
Rehabilitációs környezettervező szakértő